

Park Mudrochova a priestory pred MÚ Rača

Názory verejnosti na revitalizáciu verejných priestorov

Zapojenie verejnosti

V rámci prípravy zadania pre revitalizáciu verejných priestorov parku Mudrochova a verejného priestoru Kubačova, Metropolitný inštitút Bratislavy pripravil a realizoval proces zapojenia verejnosti. Proces viedla Sekcia mestských štúdií a participácie v spolupráci so Sekciou tvorby mestských priestorov.

Participácia priniesla:

- dáta a informácie pre revitalizáciu parku,
- argumenty a naratívy pre zdôvodnenie kľúčových rozhodnutí,
- zviditeľnenie aktivít mesta a MČ Rača pri revitalizácii priestorov (MČ je aktívnym hráčom pri rozvoji verejných priestorov).

Riešené územie

Dve časti riešeného územia – Park Mudrochova a priestor pred Miestnym úradom Rača, podkladová mapa: ESRI Satellite

Obsah prezentácie

A/ Participatívny proces

B/ Hlavné zistenia

C/ Vízia priestoru

D/ Zistenia podľa tematických okruhov

→ Občianska vybavenosť

→ Verejné priestory

→ Doprava a pohyb

→ Ľudia a aktivity

E/ Odporúčania

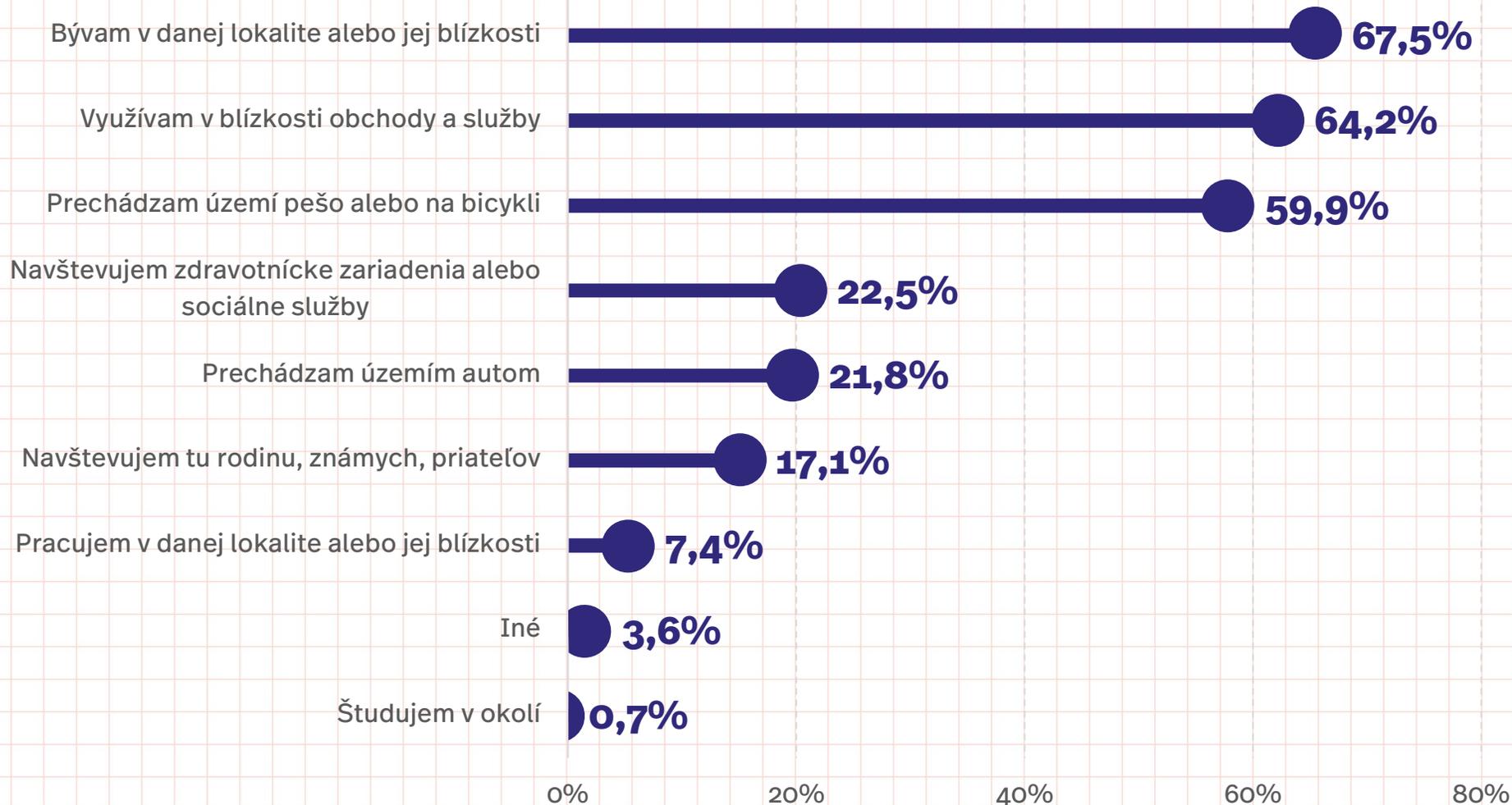
A/ Participatívny proces

Zameranie participácie	Aktivity	Výstupy z participácie	Termín
Informovanie 	Informovanie prostredníctvom webu a sociálnych sietí - MČ Rača	Povedomie a informovanosť verejnosti o revitalizácii verejných priestorov	2020 / 2021
	Informačné stretnutie s MČ Rača za účasti KPP a STMP	Získanie podnetov a pripomienok MČ Rača (poslanci a poslankyne, exekutíva)	23.10.2020
	Zasadnutie komisie ÚP a ŽP s diskusiou o procese		18.11.2020
Socio-priestorové mapovanie 	Socio-priestorové mapovanie (prevádzky a inštitúcie, bariéry, verejné priestory, parkoviská)	Analýza prostredia, prítomnosť skupín a aktivity	23.10.2020
	Pozorovanie a fotoprieskum		20.11.2020
Konzultovanie s verejnosťou 	Anketa v teréne - zber podnetov o súčasnom a budúcom využití parku Mudrochova	Hlavné tézy, zamerané na zmeny pri revitalizácii	04.12.2020
	Online dotazník		10.-21.2.2021
Interná participácia 	Prezentácia výstupov pre STMP Prezentácia pre architektov a architektky - vychádzka v teréne	Dohoda o zadaní pre architektov a architektky	03.2021

Ľudia lokalitu dobre poznajú

Online dotazníkový prieskum poskytol množstvo relevantných dát.

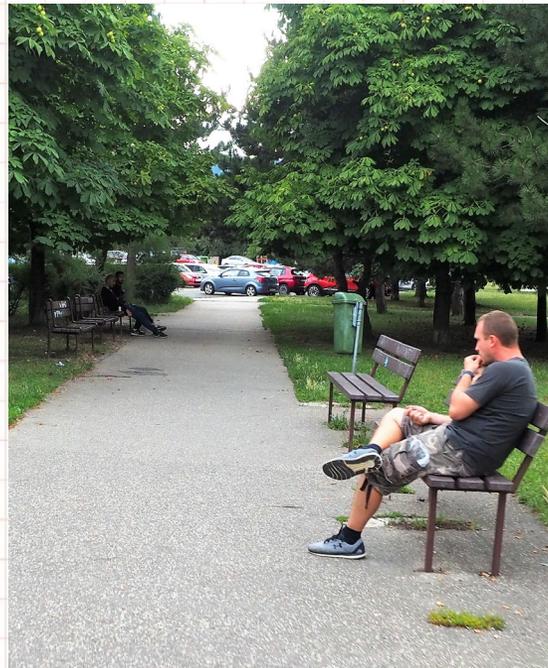
Respondenti a respondentky dobre poznajú územie a lokalitu využívajú aj preto, že je v ťažisku dôležitých destinácií. Bývajú tu, využívajú obchody a služby, prechádzajú územím pešo (o niečo menej okrajom územia autom), navštevujú rodinu či známych.

B/ Hlavné zistenia

→ **Verejnosť vníma odlišne oba skúmané priestory** a odlišne si predstavuje ich charakter revitalizácie a možné zmeny.

→ **Prevažujú názory, že park treba zrevitalizovať tak, aby sa zachoval jeho pokojný zelený charakter;** názory na ďalšie zmeny sú pestré, ale v zásade synergické.

→ **Zmeny priestoru pred MÚ ľudia vítajú,** rozdielne názory sa prejavujú v téme regulácie parkovania.

C/ **V**ízia priestoru

Revitalizované verejné priestory sa stanú dôležitou **súčasťou siete verejných priestorov** v Rači a umožnia **systemovú zmenu** pri presadzovaní viacerých oblastí – environmentálnych a klimatických aspektov, udržateľnej mobility, ale aj **inkluzivity rôznych skupín verejnosti a komunitného rozvoja**.

Park Mudrochova sa stane **zeleným srdcom susedstva**, plynule napojeným na verejné priestory pred Miestnym úradom Rača. Tie ponúknu **dôstojné a bezbariérové predpolie verejnej inštitúcie**, signalizujúce nový vzťah verejnosti a verejnej správy. Prepojenie verejného a susedského bude zároveň **symbolom miestnej identity**.

D/ Zistenia podľa tematických okruhov

**Občianska
vybavenosť**

**Verejné
priestory**

**Doprava
a pohyb**

**Ľudia a
aktivity**

Zistenia z procesu
zapojenia verejnosti
boli rozdelené do
štyroch tematických
okruhov.

Občianska vybavenosť

HLAVNÉ ZISTENIA

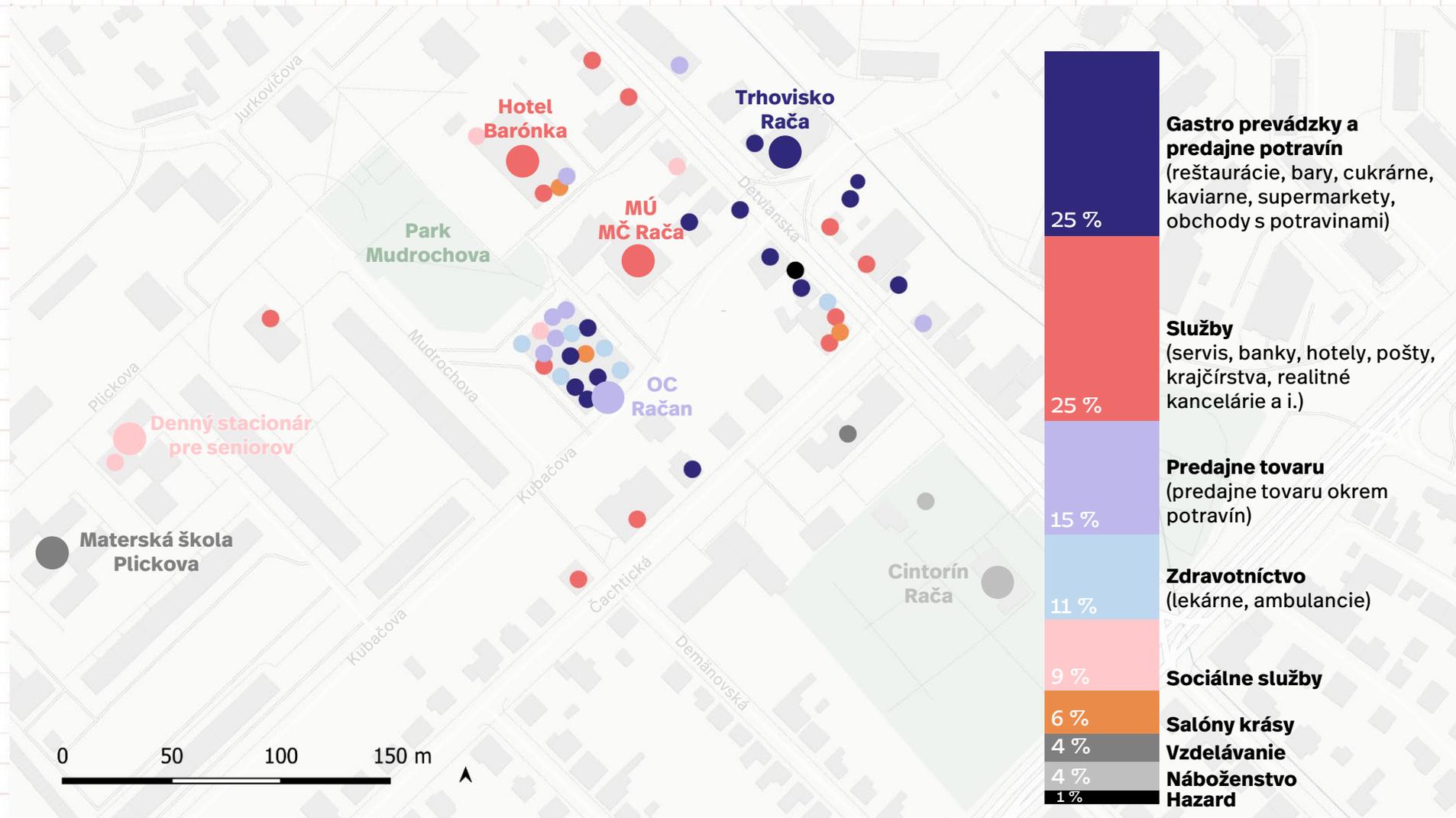
- Pestrá funkčná vybavenosť v území poskytuje základné i doplnkové služby a prináša silný tranzit územím.
- V priestore parku sa križujú spojnice, ktoré spájajú viaceré destinácie v okolí (obchody, prevádzky, sociálne a zdravotné služby). Ťažiskovosť priestoru a tranzitný charakter sa posilnia aj po rekonštrukcii základnej školy na Plickovej ulici v tesnom susedstve.
- Prevádzky nepodporujú a nevyužívajú pobytové možnosti priestoru, nie sú s danými verejnými priestormi v synergii, skôr (niektoré) v konflikte (zásobovanie OC Račan, parkovanie návštevníkov a návštevníčok).

Prevádzky

V území prevládajú gastro prevádzky a predajne potravín (**25 %**) a rovnako tak služby (**25 %**).

Ďalšou najpočetnejšou skupinou sú predajne tovaru (**15 %**) a zdravotnícke zariadenia (**11 %**).

Prevádzky sú koncentrované najmä na Detsvianskej ulici a v nákupnom centre Račan.

Destinácie

V obchodnom dome „OC Račan“, ktorý leží hneď vedľa parku, sa nachádzajú najmä predajne s každodennými potrebami a viacero lekárskeho ordinácií.

Vedľa parku sa nachádza „Hotel Barónka“ s kongresovými priestormi. Patria k nemu aj veľké plochy plateného parkovania a niekoľko prevádzok v prízemí.

Územie v rádiuse 200 m disponuje „Račianským trhoviskom“ s kvetmi, ovocím, zeleninou a ďalším rozličným tovarom.

Gastro prevádzky

Zaujímavé prevádzky sa v Rači kumulujú okolo blízkeho priesečníka ulice Kubačova a ulice Detviarska. Ide o prevádzky rôzneho druhu, spojené najmä s gastronómiou.

Školy a služby

V okolí riešeného územia sa nachádza materská škola a oproti nej základná škola s veľkým areálom na Plickovej, ktorá sa bude rekonštruovať. Vo vedľajšej budove je denný stacionár pre seniorov a seniorky.

Všetky budovy sú zasadené v zelených areáloch a prístupné zdieľanými chodníkmi, ktoré slúžia pre peších a cyklistov či cyklistky. Chodník na Plickovej spája park Mudrochova a materskú školu.

Metropolitný
inštitút
Bratislavy

Sekcia
mestských štúdií
a participácie

Verejné priestory

Zistenia podľa
tematických okruhov

Autorka fotografie: Pauliniová, Z., 2020

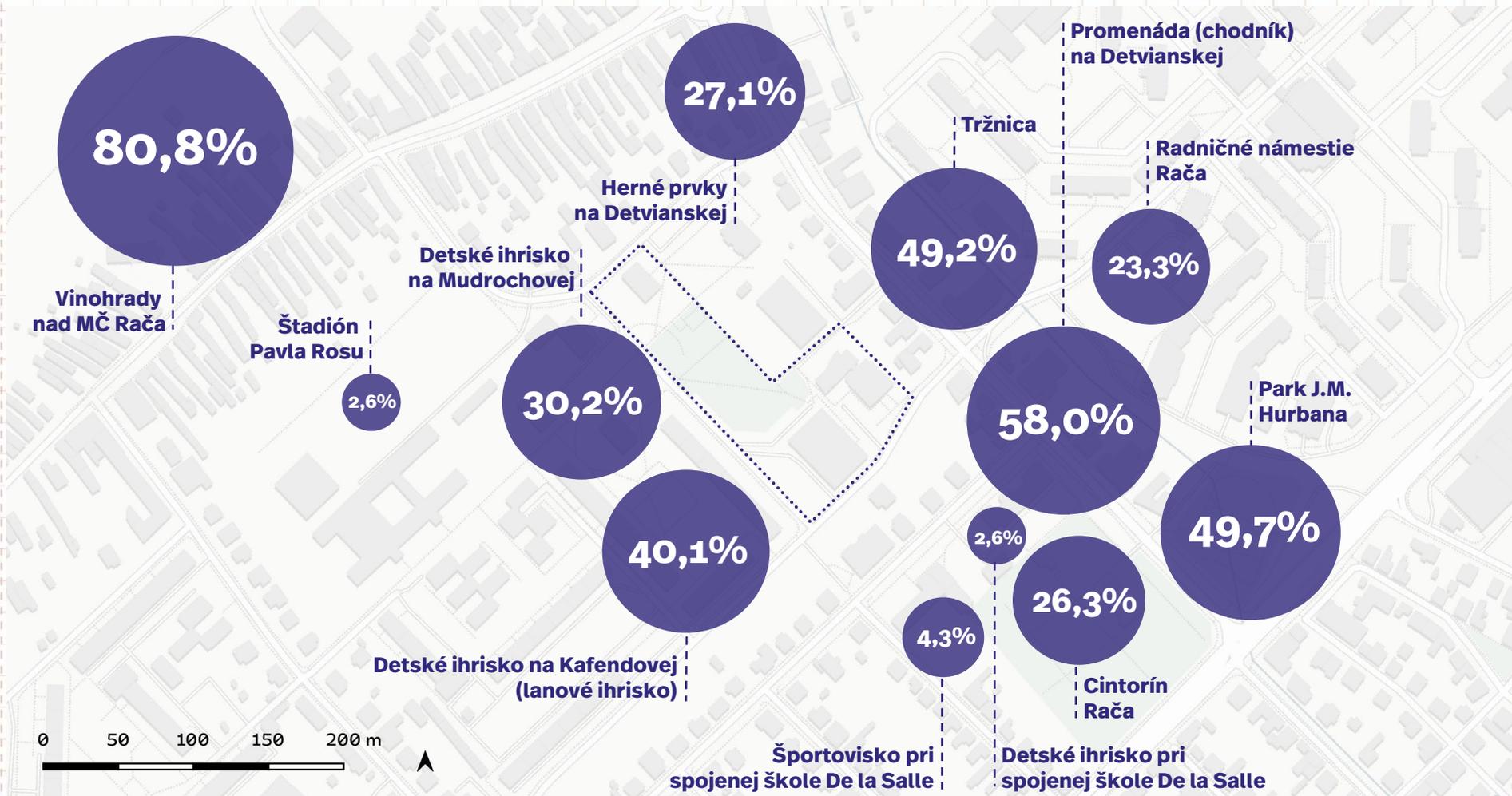
HLAVNÉ ZISTENIA

- Lokalitu obkolesuje pestrá matrica verejných i poloverejných priestorov s rôznou funkčnou náplňou, ktoré sú bohato využívané, ale nie sú navzájom prepojené sieťou trás aktívnej mobility (peší a cyklistický pohyb).
- Park tvorí relatívne príjemný, zelený a v lete zatienený priestor s lavičkami a fontánou. Okrem zelene a posedenia však neponúka žiadne pestrejšie stimuly aktívneho trávenia času - aktivity, ktoré sa v ňom dejú sú také typy aktivít, ktoré je možné realizovať aj bez náročnejšej infraštruktúry (venčenie psov, jazda na skateboardoch, kolobežkách či bicykloch, posedenie na lavičkách).
- Územie parku je ľuďmi využívané, ale nie dostatočne. Celkový pocit z prostredia je ovplyvnený aj zanedbanosťou parku, ktorá je viditeľná najmä na mobiliári či na trávniku.
- Priestor pred Miestnym úradom Rača je užívaný, ale vzhľadom na možný potenciál nevyužitý a s mixom aktivít, množstvom bariér, slúžiaci primárne na prechod k destináciám a minimálne na pobyt.

Návštevnosť okolitých verejných priestorov

Verejnú sa v dotazníkovom prieskume vyjadrila k otázke „Ktoré verejné a poloverejné priestory využívate najčastejšie“?

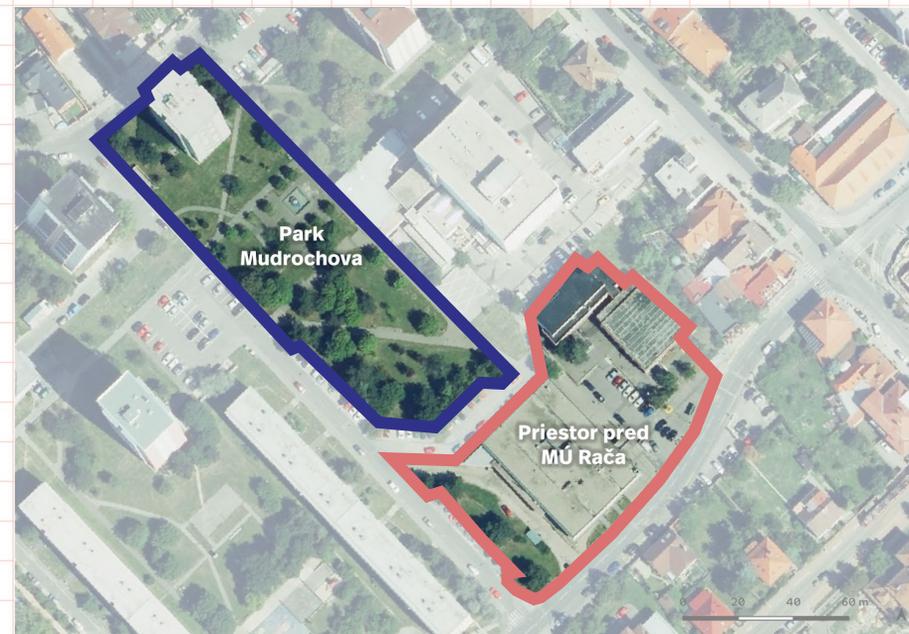
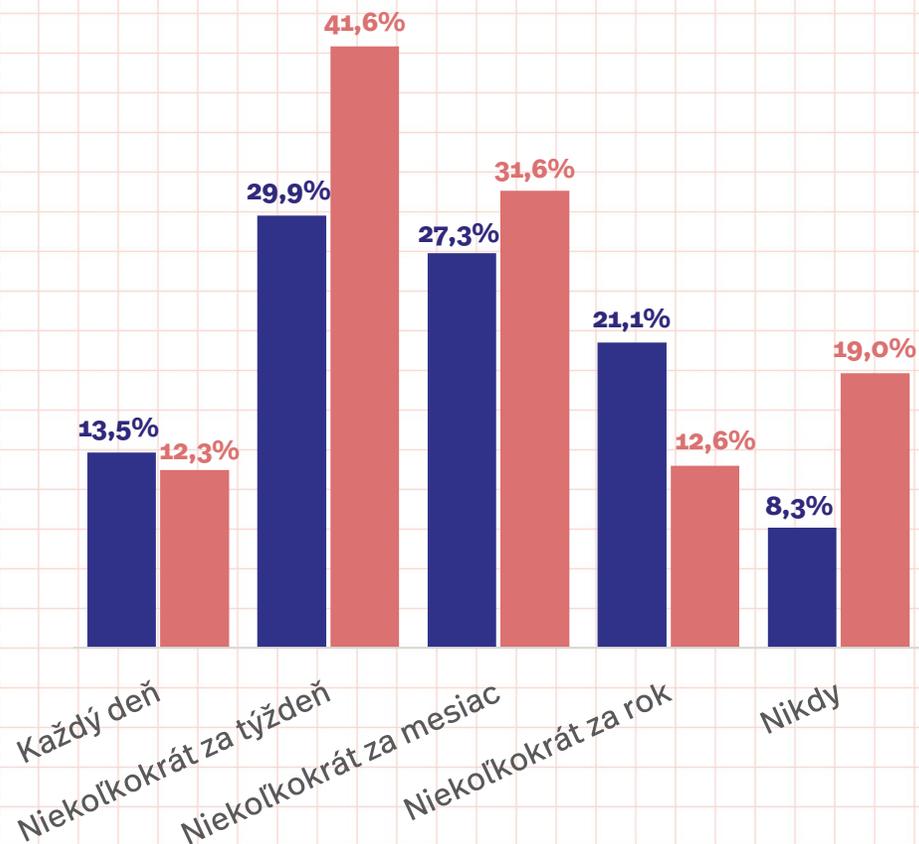
Najnavštevovanejšími priestormi sú vinohrady nad MČ Rača, nový chodník na Detvianskej, park J.M. Hurbana a tržnica (ako poloverejný priestor).

Zdroj dát: dotazníkový prieskum, poznámka: otázka s možnosťou výberu viacerých odpovedí

Frekvencia využívania parku a priestoru pred MÚ

Priestor pred Miestnym úradom Rača v porovnaní s parkom má rovnaký podiel každodennej návštevnosti, ale vyšší podiel návštevnosti „niekoľkokrát za týždeň“ a „niekoľkokrát za mesiac“ – priestor pred MÚ ľudia využívajú častejšie.

■ Park Mudrochova
■ Priestor pred Miestnym úradom

Priestory pre hru detí

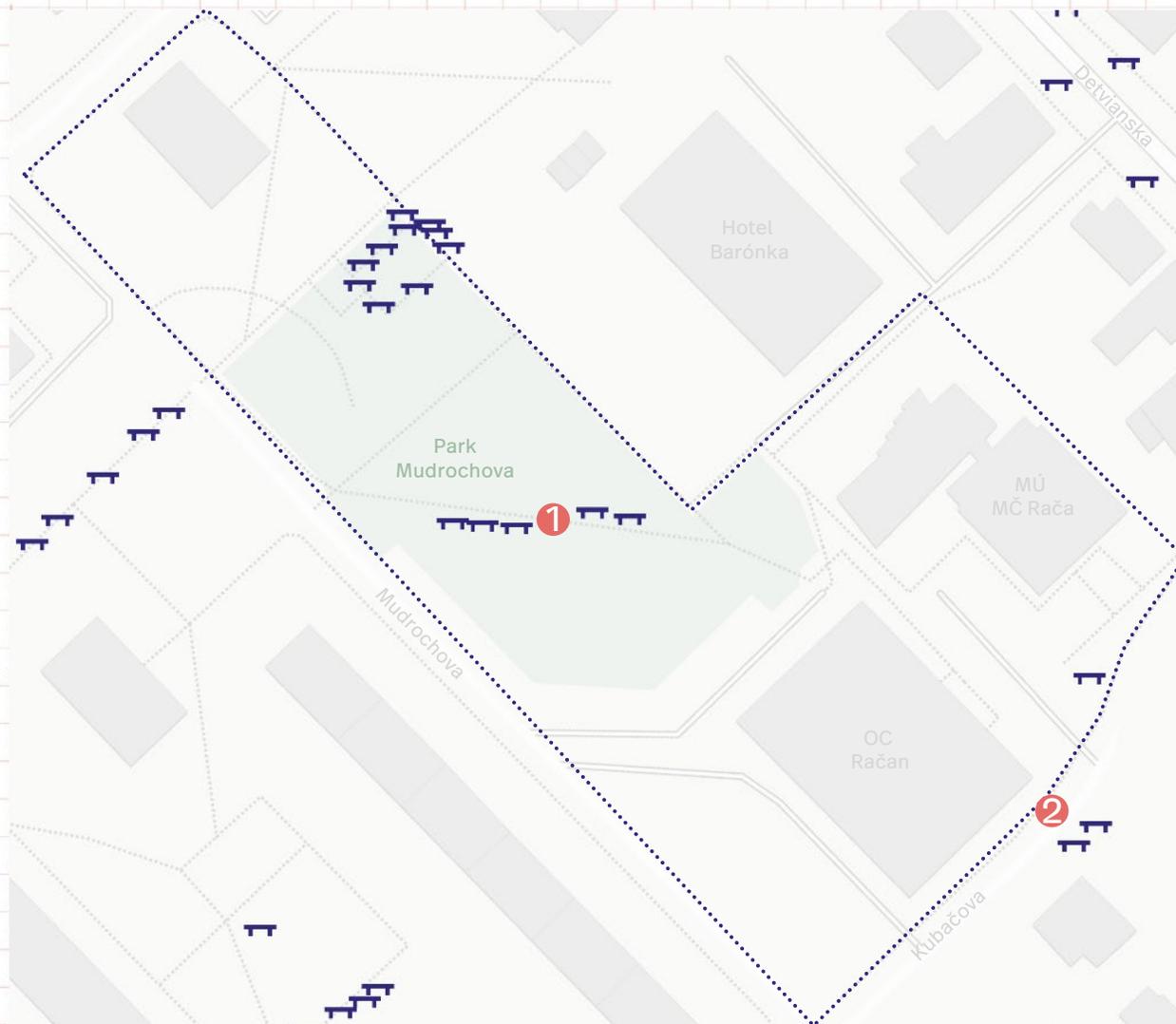
V parku Mudrochova sa nachádza aj fontána s niekoľkými lavičkami navôkol. Je obľúbeným miestom detí (predstavuje malé detské ihrisko) a mladých ľudí. Zdá sa, že je tiež miestom stretnutí.

Na riešené územie nadväzuje plocha medzi dvoma budovami s veľkým ihriskom – detské ihrisko Kafendova. Skladá sa z rôznych častí, tvorenými vybavením a atrakciami pre všetky vekové skupiny.

Lavičky

Lavičky v riešenom území sa nachádzajú pozdĺž hlavného diagonálneho chodníka v parku a okolo fontány, umiestnené sú však aj v okolí a ich dizajn nie je jednotný.

Mobiliár na sedenie v parku a blízkom okolí, zdroj dát: vlastné mapovanie, 2020

Autorky fotografií: 1.) Kleine, H., 2020, 2.) Pauliniová, Z., 2020

Čo sa ľuďom na parku (ne)páči?

Čo sa ľuďom na parku páči?

- + Zelený priestor so stromami a tieňom
- + Fontána s posedením okolo
- + Pokojné a príjemné miesto oddychu
- + Lavičky a posedenie
- + Priestor na prechádzky a pohyb
- + Miesto stretávania
- + Vhodné miesto pre psov

Čo sa ľuďom na parku nepáči?

- Ľudia bez domova a „asociáli“ v parku
- Voľný pohyb psov a ich exkrementy
- Neudržiavaný alebo chýbajúci mobiliár
- Neporiadok a nedostatočná údržba
- Bariéry v priestore a zničené chodníky
- Neudržiavaná a nedostatočná zeleň
- Chýbajúce osvetlenie a kamery
- Autá

Metropolitný
inštitút
Bratislavy

Sekcia
mestských štúdií
a participácie

Doprava a pohyb

Zistenia podľa
tematických okruhov

Autorka fotografie: Pauliniová, Z., 2020

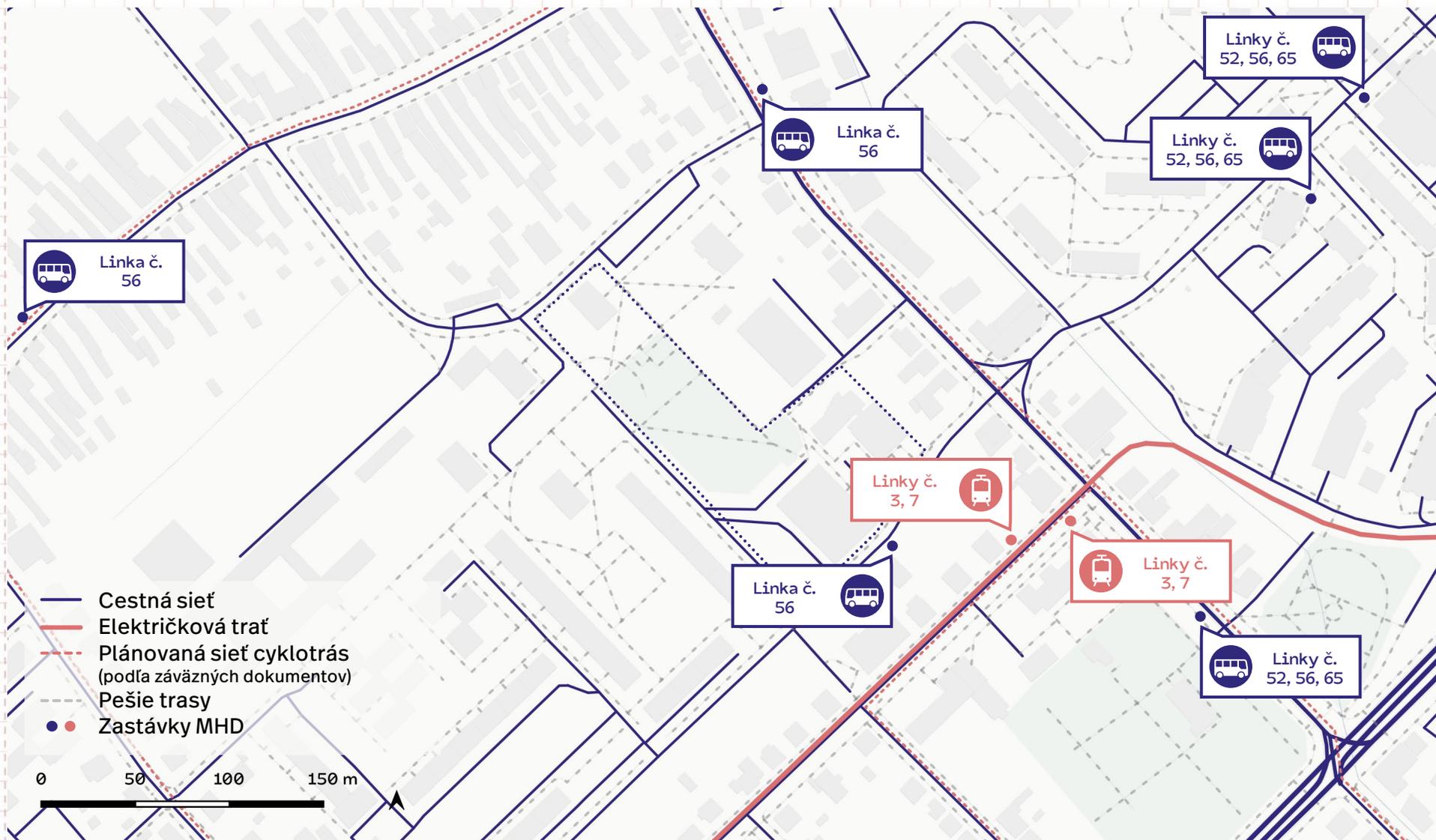
HLAVNÉ ZISTENIA

- Riešené priestory sú husto obslúžené sieťou komunikácií rôznej kategórie, do územia sa dá dostať ako automobilovou, tak aj hromadnou dopravou.
- V nárazníkových zónach automobilová doprava dominuje a stáva sa strategickou bariérou – chodci sú v priamom kontakte s jazdiacimi autami na chodníku pred MÚ, parkoviská obkolesujú samotný priestor parku a zužujú chodníky.
- Okrem bariér tvorených automobilmi tvoria významné bariéry schody a rampy, prekonávajúce rôzne výškové úrovne a nespĺňajúce zákonné normy, primárne v priestoroch pred Miestnym úradom.
- Cyklisti a cyklistky priestor užívajú, ale nie sú v ňom vítaní (nevyhovujúca infraštruktúra).

HLAVNÉ ZISTENIA

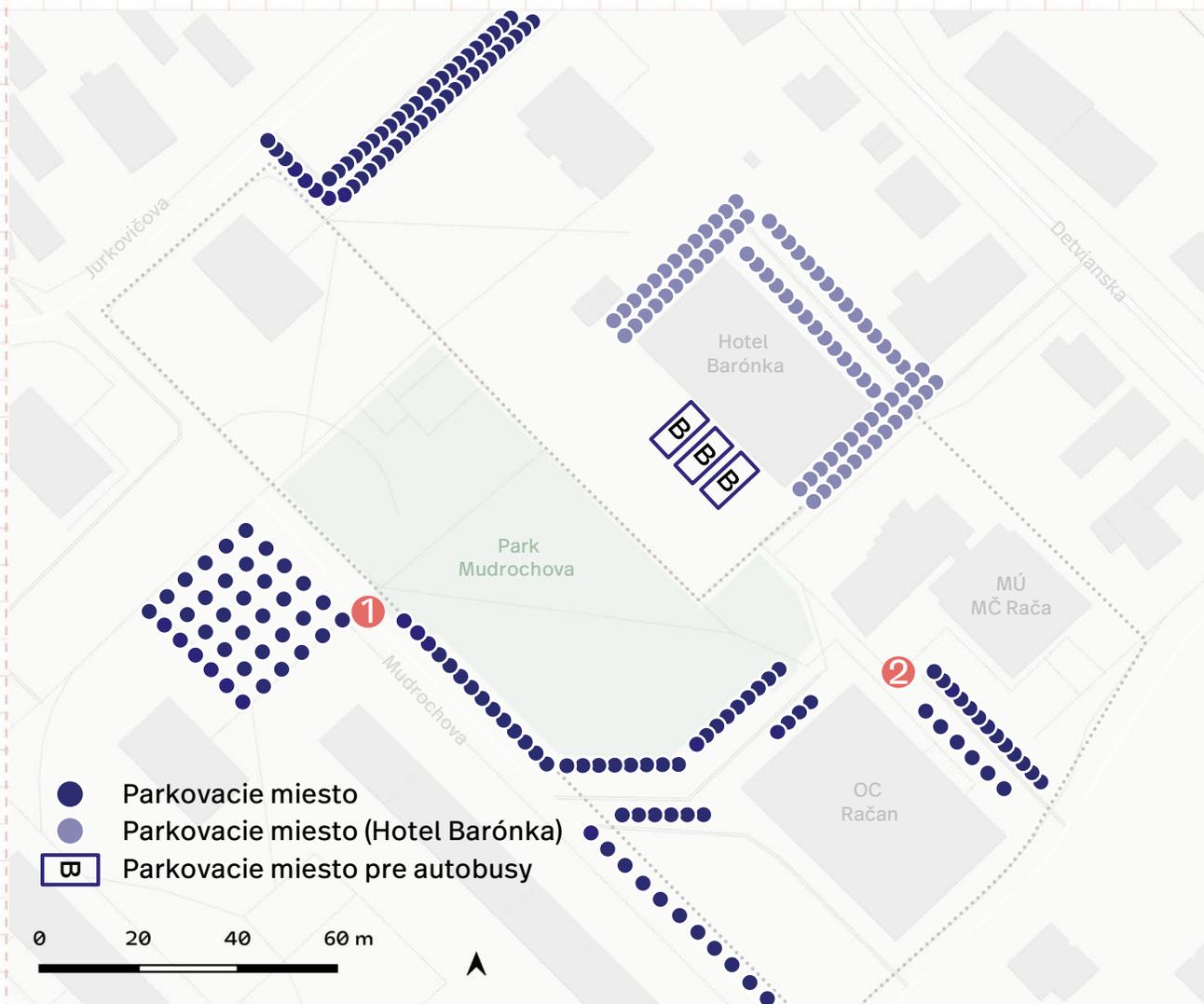
- Hoci sieť chodníkov umožňuje prechod parkom rôznymi smermi, dôležité sú viaceré zistenia: priestor parku je čiastočne bariérový nielen vzhľadom na samotný prístup, ale aj na bariéry priamo v parku. Vstupy do parku nie sú otvorené a pozývajúce - nesignalizujú, že sa pred návštevníkmi a návštevníčkami otvára príjemný priestor.
- Priestor pred Miestnym úradom a okolo neho je v súčasnosti využívaný ako parkovisko, s množstvom operatívnych i taktických bariér a s minimom zelene.
- Miestny úrad a park sú prístupné len po prekonaní výškových úrovní.
- Parkujúce autá zaberajú významnú časť priestoru a devalvujú ho. Sťažujú pohyb chodcov a chodkýň, prípadne cyklistov a cyklistiek, dochádza k jazde po chodníku a mixovaniu pohybu. Zároveň v priestore ale existujú silné nároky na parkovacie miesta, časť respondentov v danom priestore potrebuje parkovať pri dochádzaní za službami.
- Vďaka bariéram je problémové aj samotné prepojenie parku a priestoru pred Miestnym úradom, ale aj napojenie na okolité verejné priestory.

Dopravná infraštruktúra

Cestná infraštruktúra a sieť MHD je pomerne hustá. Vyhradené cyklotrasy v území nie sú prítomné.

Parkovanie

V okolí parku sa nachádza približne 170 bezplatných parkovacích miest. V niektorých prípadoch sú umiestnené priamo pri vstupe do parku a na tranzitných peších trasách, takže vytvárajú fyzické ale aj vizuálne bariéry.

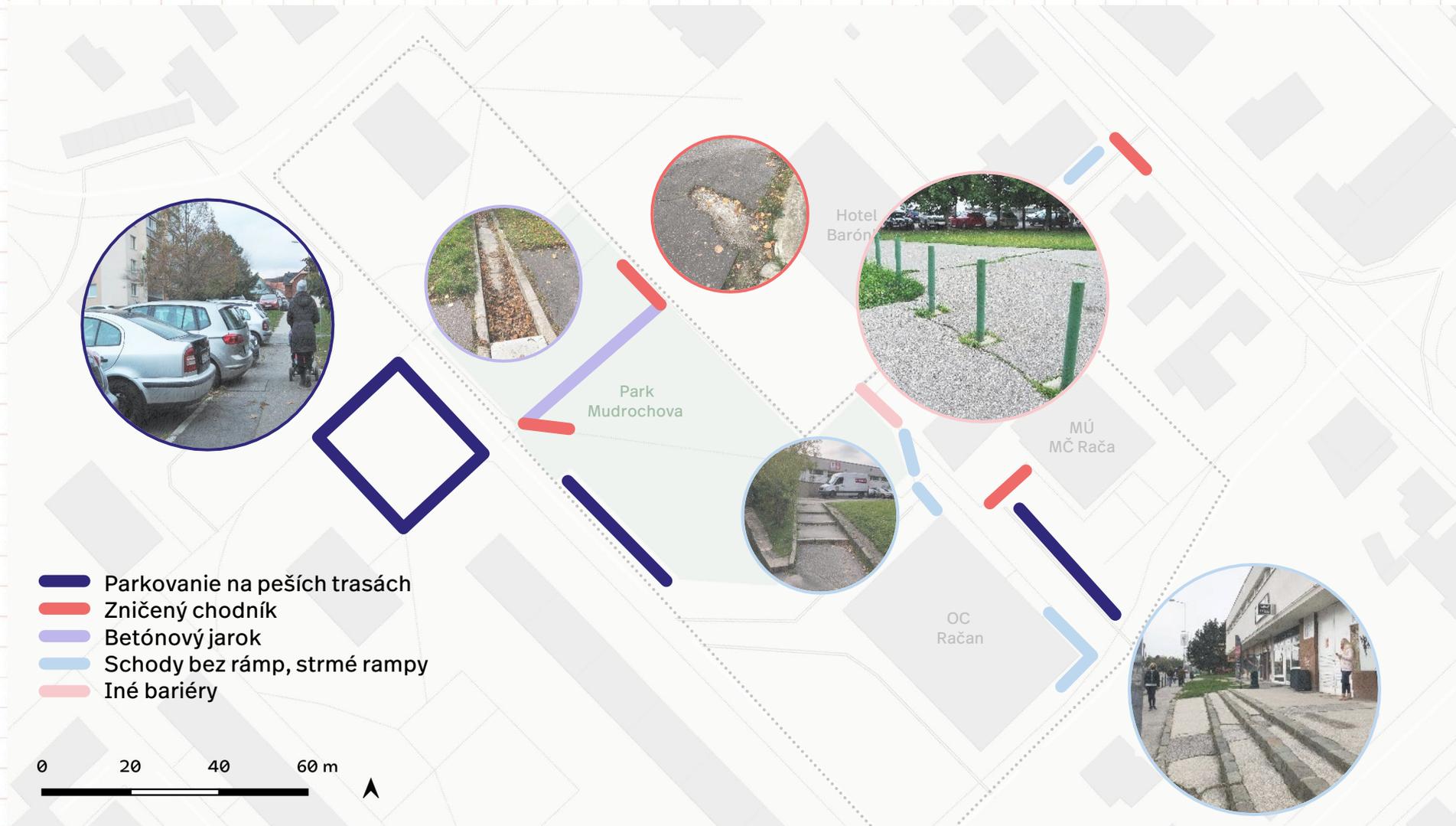
Zdroj dát: vlastné mapovanie, 2020

Autorky fotografií: 1.) Pauliniová, Z., 2020,
2.) Kleine, H., 2020

Bariéry

V parku a v priľahlej obchodnej zóne je mnoho bariér, ktoré sťažujú proces nákupu, možnosť oddychu a vôbec samotný prístup.

Sú to prevažne zničené chodníky, bariérové schody bez prístupu po rampách a parkovacie miesta hneď pri vchodoch. Krížom cez park vedie jarok bez premostenia.

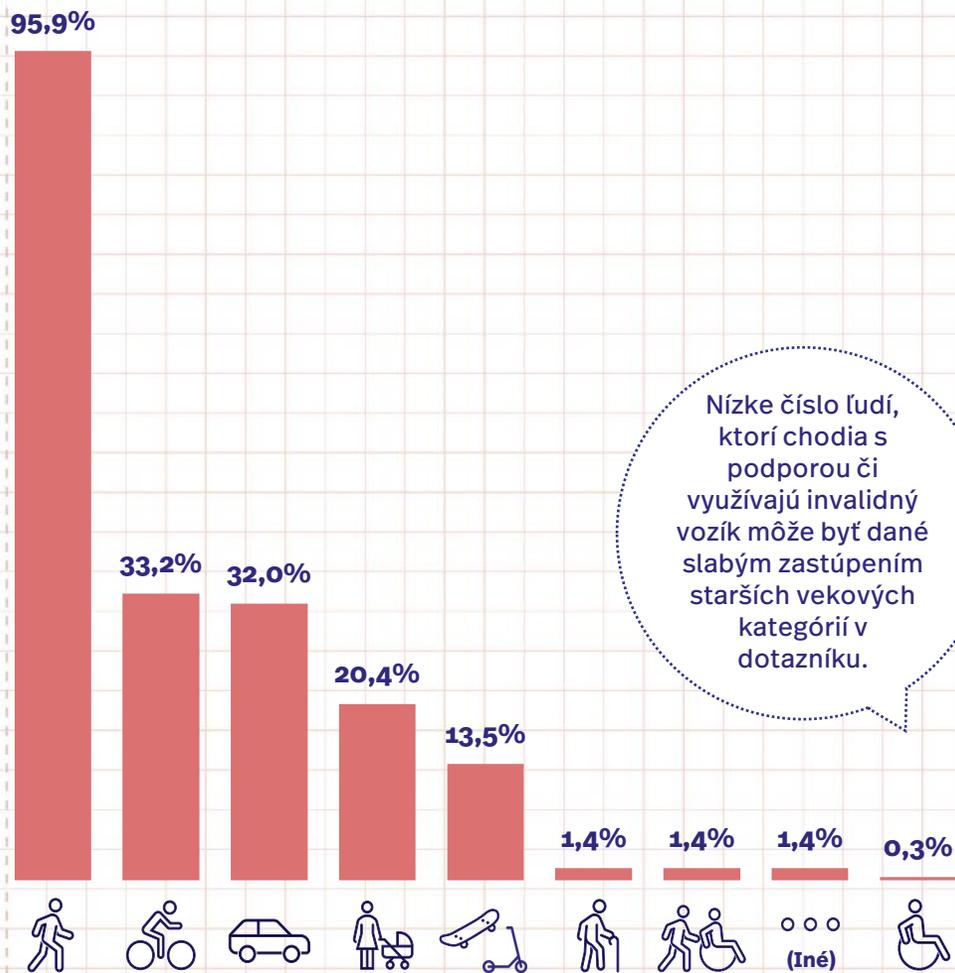

Spôsoby pohybu v lokalite

V priestore dominuje peší pohyb, za ním nasleduje pohyb na bicykli (doplnený aj pohybom na kolobežke či skatebode), tesne nasledovaný využívaním auta.

Zaujímavý je aj vyšší podiel ľudí, ktorí chodia s detským kočíkom.

Výsledky pozorovania ľudí (peší 95%, cyklisti 5%) sa výrazne líšia od výsledkov dotazníka.

Nízke číslo ľudí, ktorí chodia s podporou či využívajú invalidný vozík môže byť dané slabým zastúpením starších vekových kategórií v dotazníku.

Zdroj dát: dotazníkový prieskum, 2020, poznámka: otázka s možnosťou výberu viacerých odpovedí

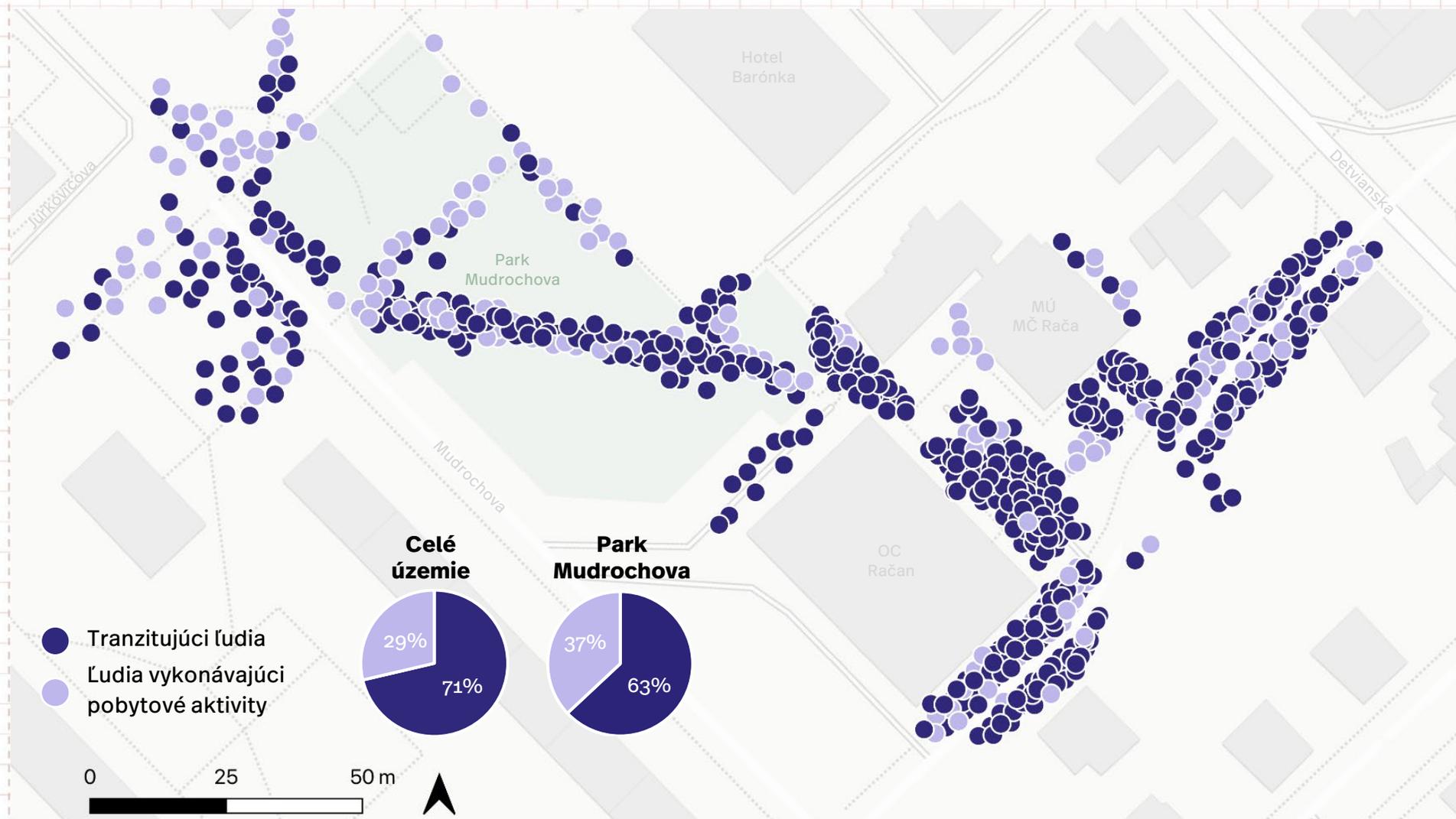
Autorka fotografie: Pauliniová, Z., 2020

Tranziť verzus pobyt

Podľa mapovania
pohybu ľudí téměř 1/3
v parku a okolí trávi
čas, 2/3 ľudí územím
iba prechádzajú.

Väčšina tranzitu sa
uskutočňuje zo
sídlička cez park, k
obchodnému centru
alebo naspäť.
Najpoužívanejšia je
diagonálna trasa.

Významnou líniou
tranzitu je aj priestor
pozdĺž Kubačovej
popred Miestny úrad k
OC Račan.

L'udia a aktivity

HLAVNÉ ZISTENIA

- Dáta poukazujú na to, že priestor parku aj priestor pred MÚ využíva široké spektrum ľudí aj vzhľadom na vekovú štruktúru.
- Rovnako tak sa v priestore vyskytujú ľudia so špecifickými potrebami. Vzhľadom na identifikované bariéry v priestore konštatujeme, že musia pri svojom pohybe a aktivitách tieto bariéry prekonávať - medzi jednotlivými skupinami neexistujú zásadnejšie rozdiely v trajektóriách pohybu.
- Funkčne môžeme opätovne hovoriť o zásadnom rozdiely v používaní oboch priestorov. Dominantná je ale stále tranzitná funkcia, a to hlavne pri parčíku Mudrochova.

Deti a mladí ľudia

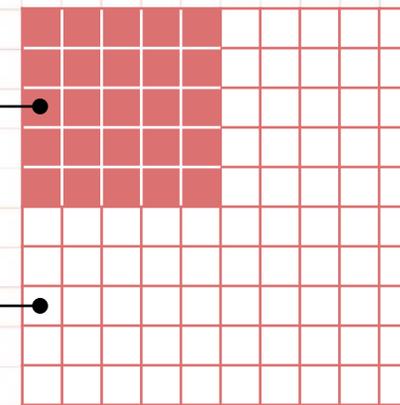
Autorka fotografií: Pauliniová, Z., 2020

V území sa často vyskytujú rodičia s deťmi a deti samé, ktoré idú na ihriská, do/zo školy či škôlky.

Okrem toho sa v území nachádzajú aj mladí ľudia ktorí sa stretávajú v parku alebo pri Miestnom úrade, kde prípadne používajú bicykle, skateboardy alebo kolobežky.

Ľudia vo veku 0-24 rokov tvoria **25 %** ľudí v území

Ľudia vo veku 25+ rokov tvoria **75 %** ľudí v území

Výskyt detí a mladých v území (vo veku 0-24 rokov) počas dňa

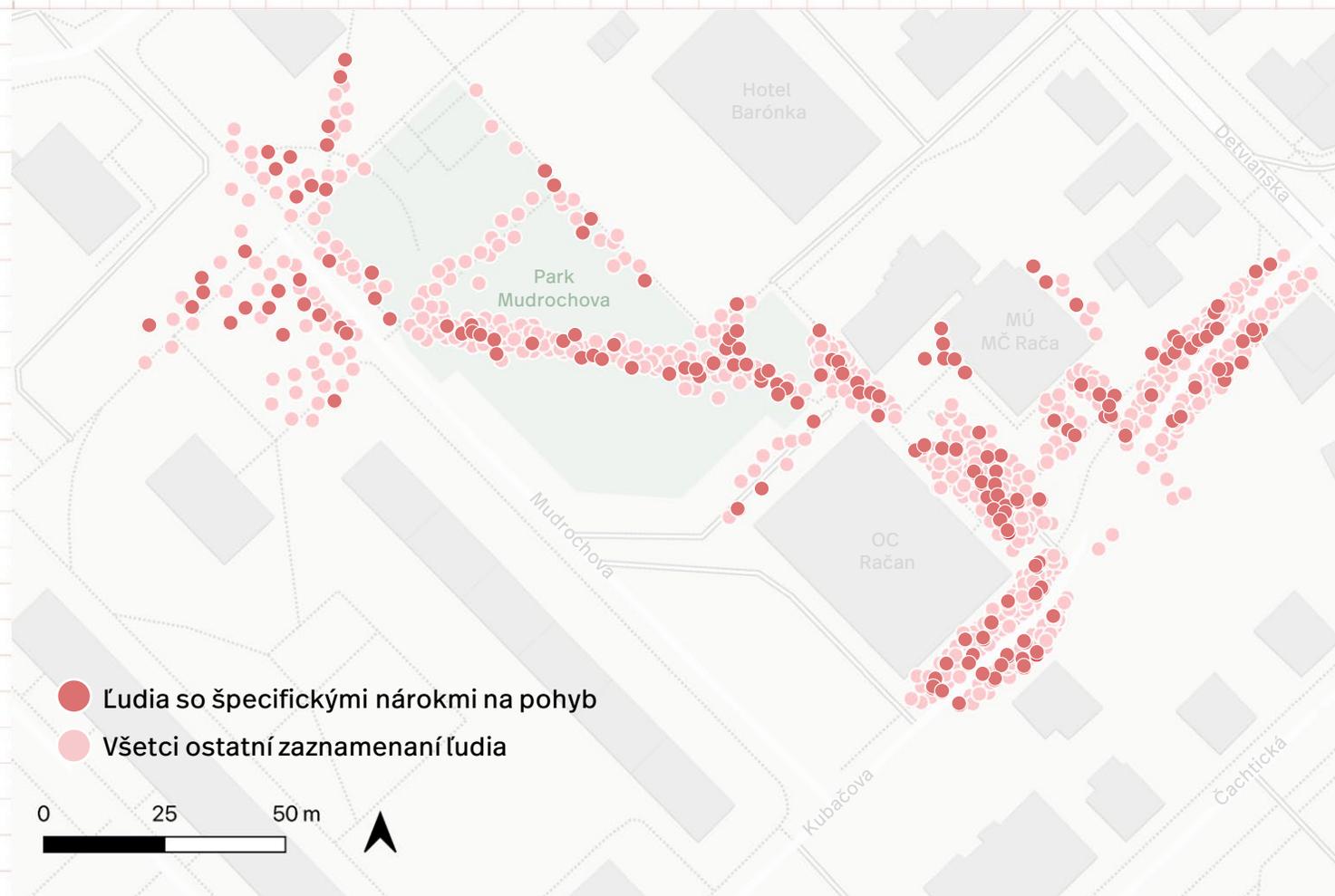
Zdroj dát: vlastné mapovanie ľudí, 2020

Ľudia so špecifickými nárokmi na pohyb

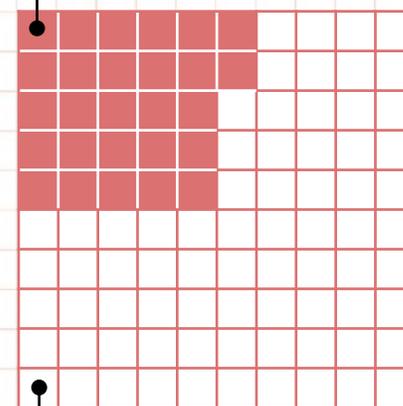
Dotazník nezachytil staršie vekové skupiny, čo sa premietlo do absencie niektorých druhov pohybu. Pozorovanie zase (vzhľadom na čas prieskumu) nezachytilo cyklistov a cyklistky.

Na základe pozorovania sme identifikovali významnú časť ľudí (27%), ktorá má špecifické nároky na pohyb (ľudí, pohybujúcich sa s podporou, na vozíku, s kočíkom či na bicykli).

Ich výskyt v území sa však nelíši od trás ostatných zaznamenaných ľudí.

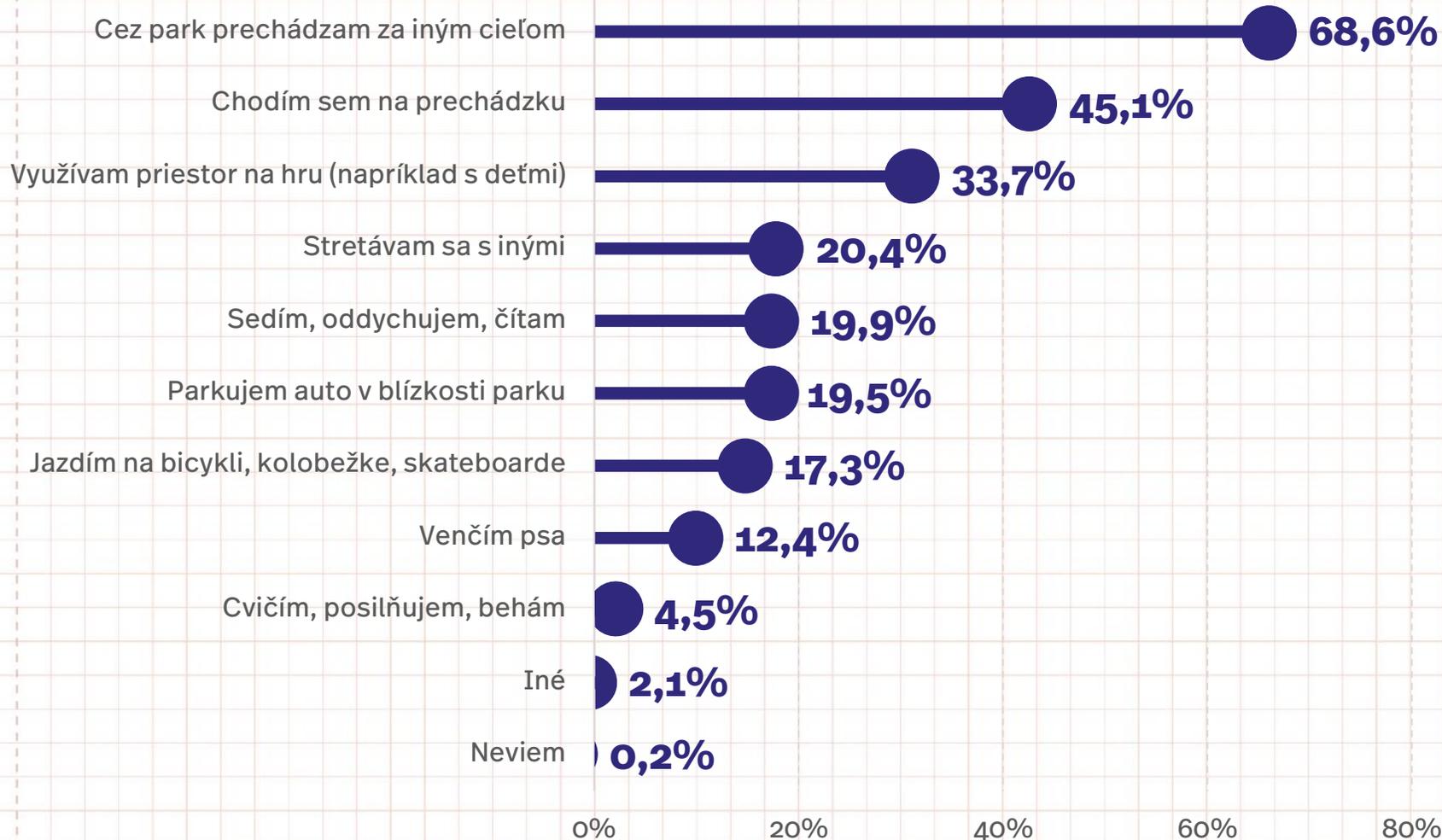
Ľudia so špecifickými nárokmi na pohyb tvoria 27% ľudí v území

ostatní zaznamenaní ľudia tvoria 73% ľudí v území

Výskyt ľudí so špecifickými nárokmi na pohyb, zdroj dát: vlastné mapovanie ľudí, 2020

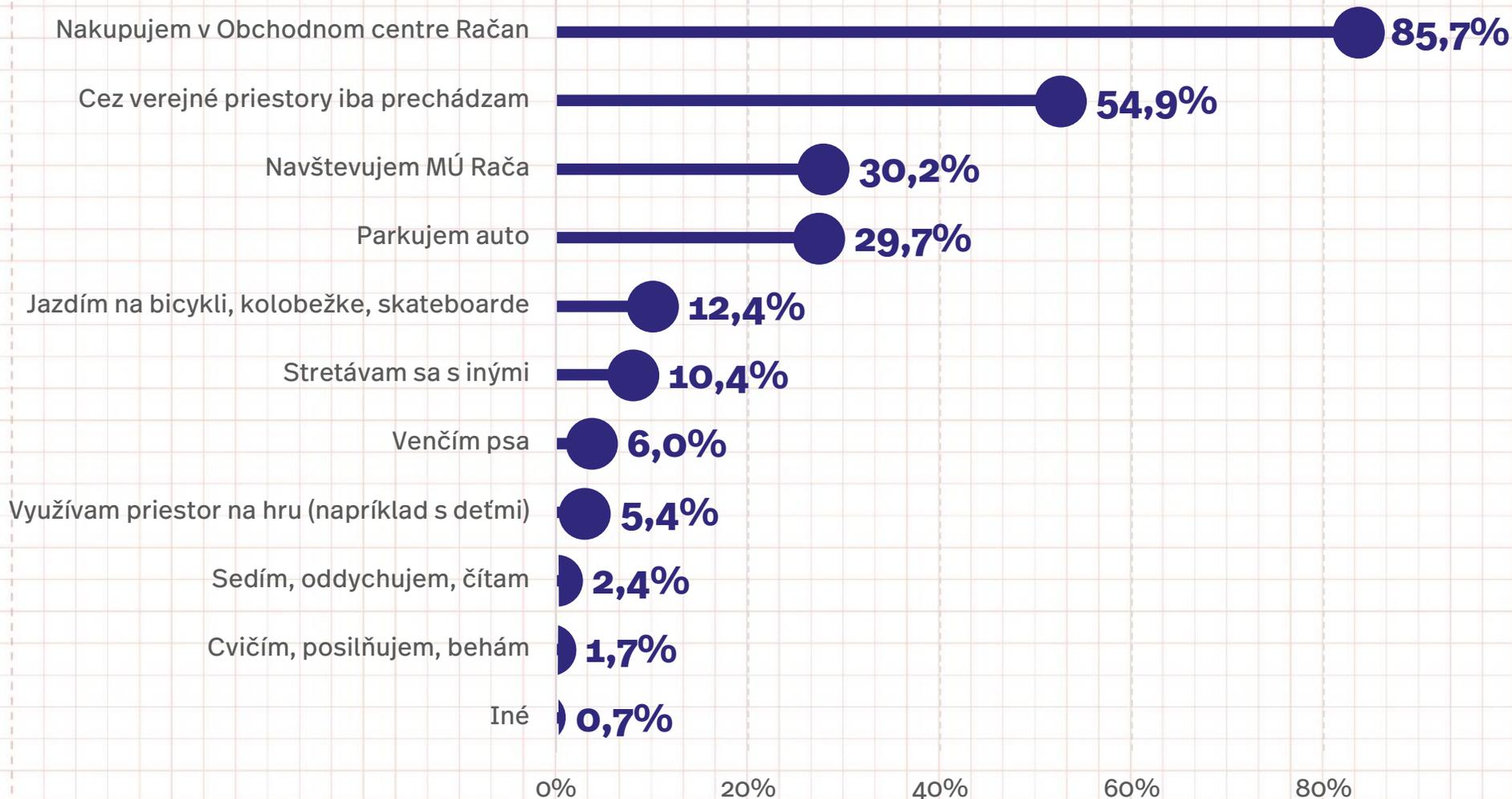
Aktivity v parku

V priestore okrem tranzitu za iným cieľom dominujú aktivity, typické pre parkový priestor. Jedinou aktivitou, ktorá sa odlišuje od tohto typu aktivít je parkovanie auta v blízkosti lokality.

Výsledky z ankety priniesli podobný výsledok.

Aktivity pred MÚ a OC Račan

Priestor pred MÚ a OC Račan ponúka v porovnaní s parkom viac destinačných cieľov – respondenti a respondentky navštevujú Miestny úrad, nakupujú v obchodnom centre, parkujú auto. Objavuje sa tu aj jazda na bicykli, kolobežke, ale oddychové či sociálne aktivity sú zastúpené menej.

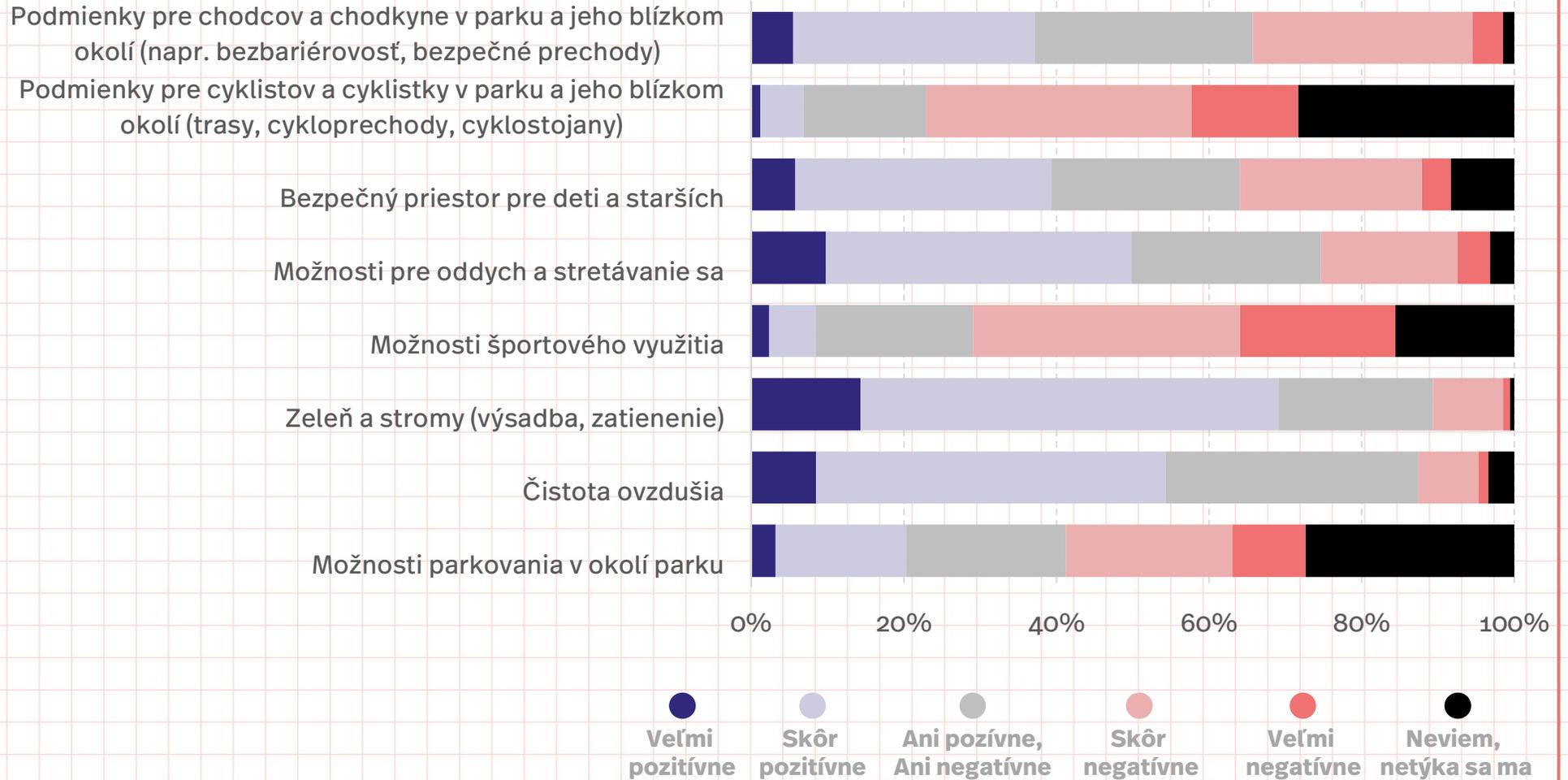

Zhrnutie

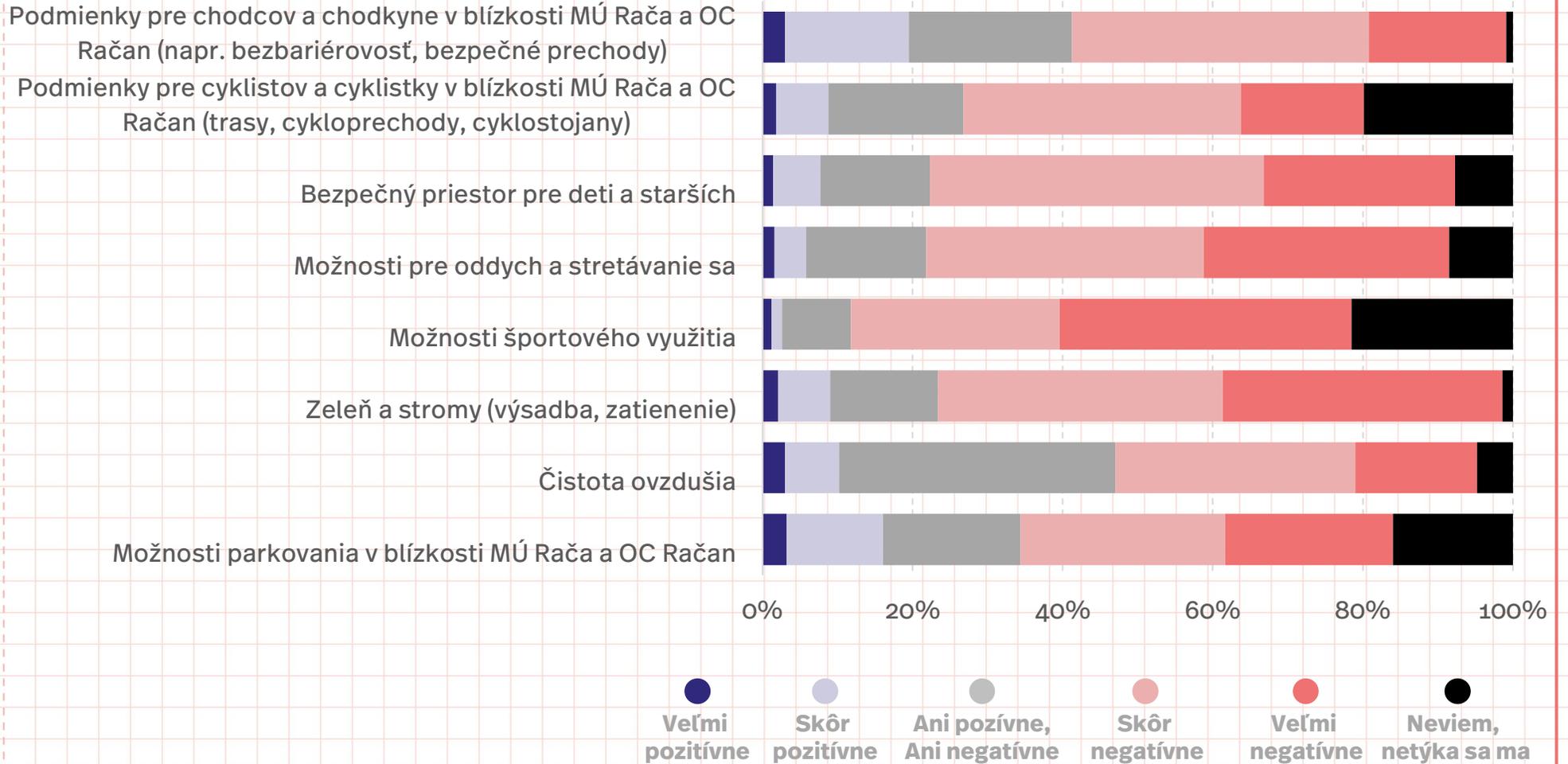
Hodnotenie aspektov prostredia v parku

Pozitívne hodnotenie prevažuje pri pešom pohybe, bezpečnom priestore, možnostiach oddychu a stretávania či čistote ovzdušia.

Najpozitívnejšie sú hodnotené zeleň a stromy, najnegatívnejšie podmienky pre cyklistov a cyklistky, šport či parkovanie.

Hodnotenie aspektov priestorov pred MÚ a OC Račan

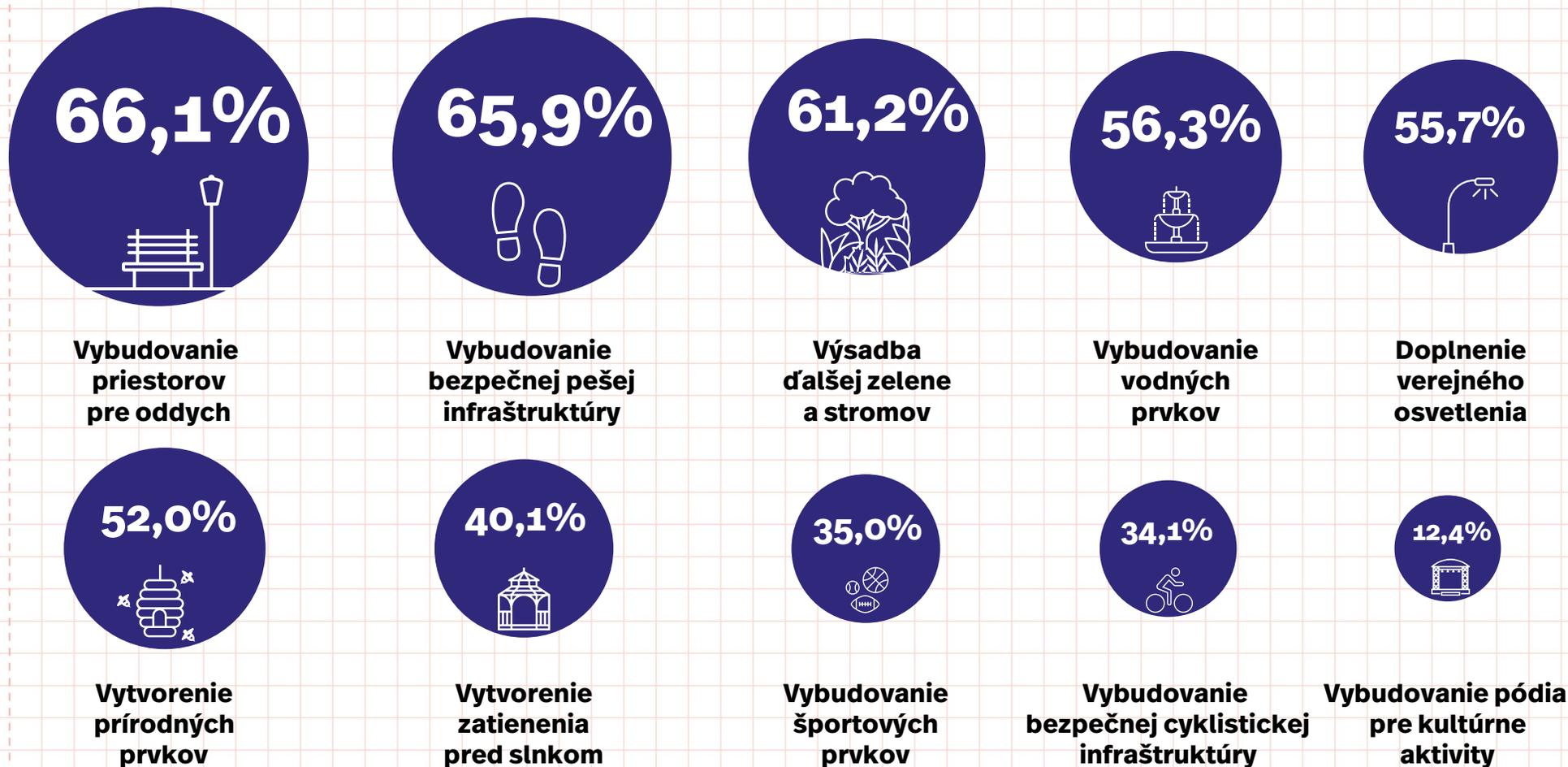
Aspekty priestoru pred MÚ hodnotili ľudia výrazne negatívnejšie, ako aspekty v parku.

Najhoršie bola hodnotená zeleň, možnosti pre oddych, bezpečný priestor a šport.

Preferencie zmien v parku

V dotazníku sa najsilnejšie preferencie objavili pri zmenách v prospech priestorov pre oddych, infraštruktúry pre peších, zelene, osvetlenia či prírodných a vodných prvkov. →

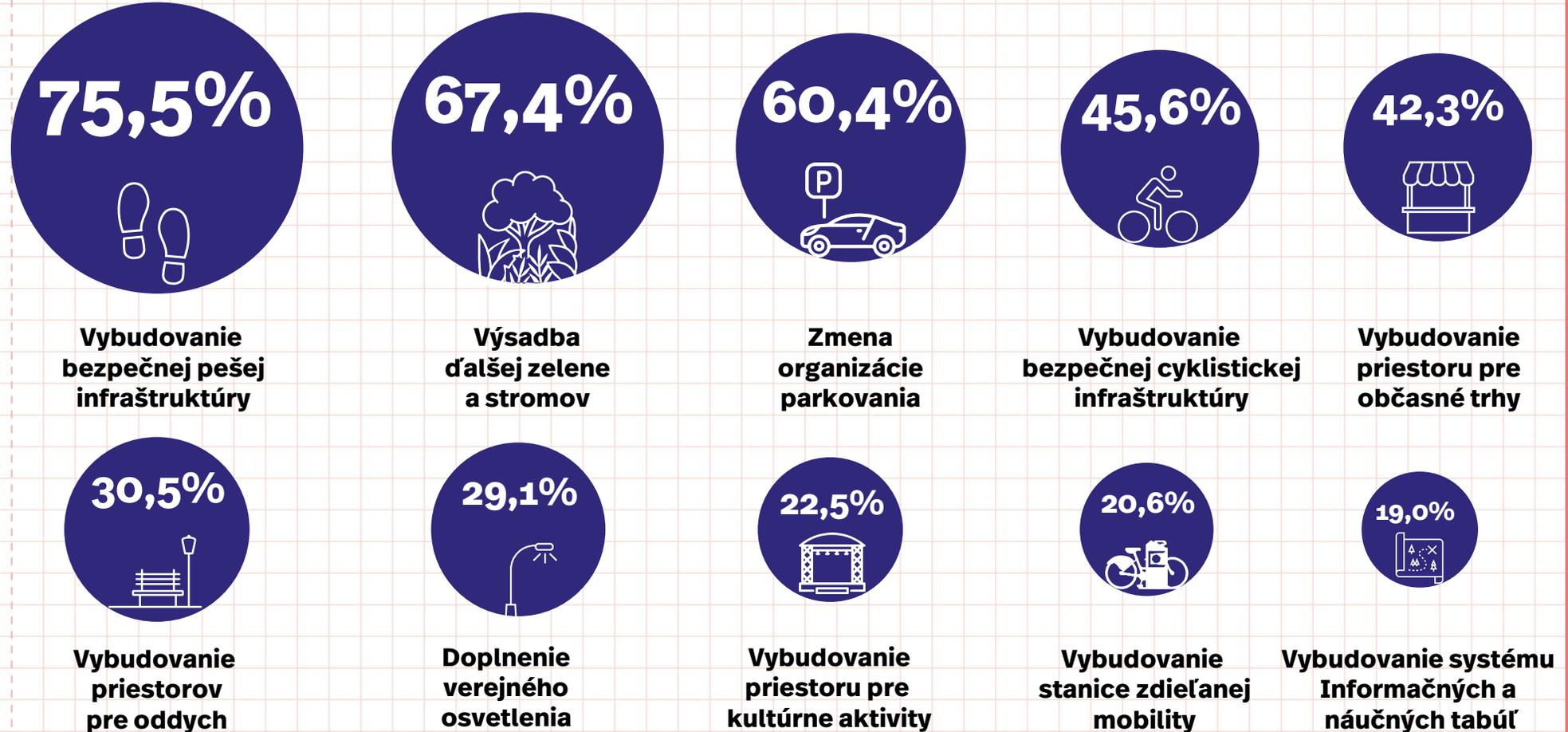
Z ankety v území zas vyplynulo, že ľudia by v parku v budúcnosti privítali zeleň (21%), prvky pre deti (18%), priestor pre sedenie a oddych (16%), poriadok a údržbu (10%) či priestor bez bariér (8%).

Iné: vybudovanie systému informačných a náučných tabúl **10 %**, vybudovanie stanice zdieľanej mobility **10 %**

Zdroj dát: dotazníkový prieskum, 2020, poznámka: otázka s možnosťou výberu viacerých odpovedí

Preferencie zmien pred MÚ

Najsilnejšie preferencie smerovali k zmenám v prospech pešej infraštruktúry a k zmene organizácie parkovania (viď. otvorená otázka). Podporu získala aj zeleň, podmienky pre cyklistov a cyklistky či priestor pre trhy.

Otvorená otázka

Odpovede na otvorenú otázku sa stali zdrojom zaujímavých informácií, ktoré sme zhrnuli do nasledujúcich zistení:

- pohyb chodcov a chodkýň je problémový;
- chýbajú riešenia pre cyklistov a cyklistky;
- parkovanie sťažuje pohyb peších;
- zároveň ale chýbajú parkovacie miesta, používatelia a používatelky automobilov sa sťažujú na nedostatok parkovacích miest;
- ľudia ponúkajú návrhy na funkčné využitie priestoru a drobnú architektúru;
- chýba bezpečné osvetlenie;
- zeleň je v zlom stave;
- priestor je špinavý a zanedbaný;
- v riešených priestoroch sa združujú ľudia bez domova.

E/ Odporúčania

Zelený park ako srdce územia

- Riešiť park ako súčasť celej siete verejných priestorov v Rači
- Revitalizovať park, skultivovať zeleň, doplniť trvalkové záhony
- Realizovať vodozádržné opatrenia

Komunitný priestor pre stretávanie všetkých generácií

- Riešiť park ako inkluzívny priestor s komunitným charakterom
- Dotvoriť také funkcie a mobiliár, ktoré posilnia sociálnu interakciu
- Vytvoriť pestrý mix funkcií pre všetky vekové generácie

Bezbariérový priestor bez ohľadu na vek a cieľ cesty

- Eliminovať bariéry (výškové úrovne, parkujúce autá, nevhodné chodníky, nelogické trasy)
- Priorizovať v území pohyb chodcov, chodkýň, cyklistov či cyklistiek

Príjemný priestor ako predpolie k Miestnemu úradu Rača

- Vytvoriť pozývajúci nástupný priestor pred verejnou inštitúciou
- K priestoru pristúpiť ako k základnej matici, na ktorú budú napojené a budú z nej benefitovať ďalšie prevádzky a inštitúcie
- Vytvoriť informačný a interpretačný systém

Získané dáta a výstupy z procesu zapojenia verejnosti aj nad rámec tejto prezentácie boli odprezentované pracovnej skupine, ktorá má na starosti revitalizáciu priestorov prostredníctvom rámcovej zmluvy. Dáta budú použité ako podklad pre tvorbu zadania pre architektov.

Vyhotovenie štúdie by malo byť uskutočnené v priebehu leta 2021, samotná revitalizácia predmetných priestorov je naplánovaná na rok 2022.